

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7C/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620205656
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7620205656.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobkyne: Q. S., K.. XX. XX. XXXX, O. X.. C. XXXX/XX, XXX XX W. K. B., právne zastúpená JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom so sídlom Moldavská cesta 10/B, 040 11 Košice, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o. so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 350,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 14,28 % na účet právneho zástupcu žalobcu vedený v SLSP, a. s., IBAN: SK03 0900 0000 0006 2064 0287, o ktorých výške súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajší súd domáhala od žalovaného zaplata sumy 350,- eur titulom primeraného finančného zadostučinenia spotrebiteľa.

2. V odôvodnení žaloby uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1Csp/188/2018 sa domáhala ochrany svojich spotrebiteľských práv, a to v súvislosti so Zmluvou o hotovostnom úvere č. 4306073542 zo dňa 18. 6. 2013, na základe ktorej bol jej žalovaný poskytnutý úver vo výške 1.000,- eur so splatnosťou 48 mesiacov, s výškou mesačnej splátky 39,14 eur, ročnou úrokovou sadzbou 28,78 % a ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN) úveru vo výške od 32,3 do 34,2 % (ďalej len „Zmluva o hotovostnom úvere“). Rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1. 2. 2020 v predmetnom konaní bolo rozhodnuté o neprijateľnej zmluvnej podmienke, určení úveru ako bezúročného a bezpoplatkového a o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 48,36 eur. Žalobkyňa ďalej citovala a poukázala na časť odôvodnenia predmetného rozsudku, v ktorom sa uvádza, porušením ktorých zákonných povinností žalovaného, ako poskytovateľa úveru, došlo k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Týka sa to hlavne poplatku za službu, ktorý bol zahrnutý v splátke vo výške 1,49 eur, ďalej v zmluve nebola presne uvedená RPMN, nakoľko ju žalovaný uviedol v rozmedzí, nie pevnou percentuálnou sadzbou, čo bolo v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. V zmluve absentuje uvedenie termínu končenej splatnosti spotrebiteľského úveru a nie sú uvedené výšky, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom, čo je v rozpore s § 9 ods. 2

písm. k/, f/ citovaného zákona, v dôsledku čoho súd predmetnú úverovú zmluvu podľa § 11 ods.1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. vyhlásil za bezúročnú a bez poplatkov.

3. S poukazom na vyššie uvedené žalobkyňa sa podľa § 3 ods. 5, 3. veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predmetnou žalobou domáha od žalovaného práva na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 350,- eur, nakoľko si úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv, čím bola splnená hypotéza citovanej právnej normy (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.), pričom nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške, v akej ho žalobkyňa požaduje, zohľadňuje skutočnosti, že žalovaný nielen že v zmluve o spotrebiteľskom úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky a obohatil sa o sumu 48,36 eur, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za v rozpore s dobrými mravmi. Požadovaná suma má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal voči spotrebiteľovi recidívy a zároveň má aj funkciu relutárnu. Okrem žalovanej sumy žalobkyňa požaduje od žalovaného zaplata trov tohto konania.

4. K žalobe predložila dôkaznú listinu, a to rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1Csp/188/2018 zo dňa 13. 12. 2019.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že so žalobou v celom rozsahu nesúhlasí, rozporuje výšku a odôvodnenosť žalovaného primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený, a to z nasledujúcich dôvodov:

a) Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa

b) Úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi Je nesporné, že Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom č.k. 1Csp/188/2018 zo dňa 13.12.2019 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 48,36 eur s prísl., rozhodol o bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy a vyhlásil neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Žalovaný má totiž za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno automaticky považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 1Csp/188/2018 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale išlo výlučne o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobcovi dopustil. V prípade náležitostí týkajúcej sa hodnoty RPMN uvedenej v rozmedzí od-do nebola ani judikatúra súdov jednotná. Niektoré súdy ju považovali za uvedenú v súlade so zákonným znením iné nie. Z toho dôvodu bola na Súdny dvor EÚ položená prejudiciálna otázka, o ktorej sa rozhodlo až v konaní (C-290/19) zo dňa 19.12.2019. Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 18.06.2013, je preto nereálne a racionálne nezdôvodniteľné, aby sa náležitosť, o ktorej presnejšom a jednoznačnom výklade sa rozhodlo až 19.12.2019 považovala za porušenie práv spotrebiteľa už 7 rokov predtým. Pokiaľ ide o ďalšiu náležitosť, ktorá mala spôsobiť porušenie práv žalobcu - doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti, je dôležitým uviesť, že mnohé súdy sa v jej prípade prikláňajú k nevyhnutnosti eurokonformného výkladu a uvedenú náležitosť považujú v súlade so zákonným znením.

6. Žalovaný ďalej vybral z početnej judikatúry napríklad Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25.06.2019 v konaní vedenom pod sp.zn. 6Co/172/2018, ktorého znenie čiastočne citoval a k čomu uviedol, že závery vyššie citovaného rozsudku najvyššieho súdu možno obdobne aplikovať aj pri posudzovaní splnenia náležitostí spotrebiteľskej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V prejednávanej veci termín konečnej splatnosti úveru nebolo nevyhnutné určiť konkrétnym dátumom, ako to nesprávne uzavrel súd prvej inštancie, ale postačilo vymedzenie iným určitým spôsobom, ktoré bez akýchkoľvek ťažkostí a pochybností umožňovalo spotrebiteľovi tento dátum identifikovať.

7. V prípade vyhlásenia neprijateľných podmienok žalobca netvrdil ani ničím nepodložil, že by boli voči nemu zo strany žalovaného vôbec použité a aplikované. Žalovaný sumu vo výške 48,36 eur s prísl. požadovanú žalobcom na základe vydaného rozsudku sp.zn. 1Csp/188/2018 uhradil, nedošlo však k žiadnemu prezentovaniu porušenia práv alebo povinností tak žalobcom ako ani samotným konajúcim súdom, k čomu žalovaný opäť uviedol ako príklad k uvedenej problematike rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012-141 zo dňa 10.10.2013, v ktorom sa okrem iného uvádza, že: „ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka (v nadväznosti na dátum uzavretia predmetnej zmluvy), prípadne určovať ešte neprijateľnosť zmluvných podmienok. Neobstojí v tomto smere ani odkaz na to, že by to založilo nárok na finančné zadosťučinenie.“

8. Podľa názoru žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní Strana 4 z 6 . sp.zn. 1Csp/188/2018, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie nedeclaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 48,36 eur s prísl., vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov a vyhlásil neprijateľné zmluvné podmienky. K uvedenému tvrdeniu žalovaný citoval dôvodovú správu k § 3 zákona č. 250/2007 Z. z.

9. K tvrdeniu žalobcu, že jeho nárok má mať represívny a sankčný charakter žalovaný uviedol, že ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparovať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka.

10. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len vydanie bezdôvodného obohatenia. Nedošlo teda k naplneniu podmienok ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde.

11. Žalobca uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu za podmienok, ako je uvedené v Zákone o spotrebiteľských úveroch, je teda adekvátne a samozrejme, že požadoval od žalobcu úhradu jeho dlho v zmysle predmetnej úverovej zmluvy. Na základe citovaného rozsudku okresného súdu žalovaný uhradil žalobcovi sumu prevyšujúcu istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 350 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného -dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného

zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považuje žalovaný za dodržané už samotným rozsudkom v konaní 1Csp/188/2018, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil.

12. Žalovaný ďalej uviedol, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privedená určitá hrozba ujmy. V danom prípade má žalovaný za to, že tieto skutočnosti neboli preukázané, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal:

a) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi,

b) ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 350 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia.

13. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je nevyhnutné vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu aj žalovaného, ako aj z okolností, za ktorých malo dôjsť k porušeniu práva žalobcu. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uviesť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient.

14. Žalovaný k otázke výšky žalobcom požadovaného nároku uviedol, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v prípade vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 350 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie žalovanej sumy vo výške 350 eur považujeme za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluve. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia.

15. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú a požaduje priznať žalovanému náhradu trov konania.

16. Žalobkyňa v replike zotrvala na právnom stanovisku vyjadrenom v odôvodnení žaloby, nestotožňovala sa s tvrdením žalovaného o nedôvodnosti jej nároku s odkazom na tie dôvody, ktoré uviedol v písomnom vyjadrení k žalobe. Poukázala na to, že sám žalovaný potvrdzuje, že v konaní sp. zn. 1Csp/188/2018 o vydanie bezdôvodného obohatenia bol úspešne zavŕšený proces uplatnenia spotrebiteľských práv a preukázanie porušenia práv a povinností dodávateľa úveru. Opäť zdôraznila, že právo na primerané finančné zadostučinenie je dané aj bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už len samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia práv a povinností viesť k ujme. Má zato, že predmetný nárok jej patrí priamo zo zákona, aj keď to nie je akousi „nutnosťou“, k čomu poukázala na doterajšiu súdnu prax súdov Slovenskej republiky a na názor vyjadrený v komentáre Občianskeho zákonníka autorov Števček a spol. z roku 2015 str. 512, z ktorej citovala: „nárok na primerané finančné zadostučinenie pre fyzickú osobu, ktorá je spotrebiteľom, je daný nezávisle od toho, či konaním dodávateľa spotrebiteľovi bola spôsobená škoda alebo nie.“ Dodala, že žalovaný, ako vyplýva z citovaného rozsudku, aj reálne inkasoval plnenia, na ktoré nemal právo, pričom mal v úmysle inkasovať až sumu vo výške 1.764,- eur, čo potvrdzuje dôvodnosť hrozacej vyššej ujmy žalobkyne, ktorá jej reálne vznikla, čo svedčí o nepoctivom konaní zo strany žalovaného. Nestotožňuje sa s názorom žalovaného, že jej nárok je „umelo vykonštruovaný“, keďže v danom prípade žalobkyňa sa neobohacuje bezdôvodne, nakoľko k získaniu finančného zadostučinenia dôjde na základe nároku, ktorý jej bude priznaný zákonom a súdom, pričom súd bude prihliadať na intenzitu porušenia viacnásobných povinností na strane žalovaného. Na základe vyššie uvedeného žalobkyňa trvala na podanej žalobe a navrhovala, aby jej súd v celom rozsahu vyhovel.

17. Žalovaný v duplike uviedol, že v prvom rade je nevyhnutné uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru, výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť, s výškou mesačnej splátky a aj s dobou trvania zmluvného vzťahu bol oboznámený. Taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. Žalobcu do zmluvného vzťahu nikto netlačil, sám sa rozhodol, že bude využívať finančné prostriedky formou spotrebiteľského úveru od žalovaného, ktorý je nebankovou spoločnosťou. Pokiaľ mal žalobca voči uzatvorenej úverovej zmluve výhrady mal právo v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z od nej odstúpiť. Čo však evidentne nemal, nakoľko využil služby žalovaného aj opakovane.

18. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platný a účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) patria úroky a poplatky. Je preto neopodstatnené vyhodnotiť konanie žalovaného ako úmyselné a smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade jednoznačne absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. Žalobcovi žiadna ujma reálne nevznikla. Splácal len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazal. Pokiaľ došlo následne k vyhláseniu úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a žalobcovi sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre neho výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítal. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Je preto nanajvyš iracionálne vidieť ujmu/hrozbu ujmy u spotrebiteľa pri vyhlásení úveru za bezúročný a bez poplatkov, ktorým spotrebiteľ výlučne získa výhodu a nie poškodenie jeho práv.

19. Žalobca v konaní doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal ani nezdokladoval, v čom pociťoval poškodenie svojich práv na základe konania vedeného pod sp. zn. 1Csp/188/2018, ktorým si súčasne uplatňuje aj priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Žalobca v konaní neustále opakuje len to, že zmluva nemala dodržané náležitosti, čo však pre žalobcu predstavuje výlučne výhodu v získaní bezúročného a bez poplatkového úveru. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky v zmysle rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13.12.2019 v konaní vedenom pod sp.zn. 1Csp/188/2018. Rovnaký názor na posudzovanie odôvodnenosti a primeranosti finančného zadostučinenia prezentoval

v odôvodnení svojho Uznesenia zo dňa 28.09.2020 aj Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp.zn. 3Co/185/2019, ktorého časť žalovaný v písomnom vyjadrení citoval.

K obdobnému záveru smeruje aj najnovšia judikatúra tak Okresného ako aj Krajského súdu v Prešove, ktorá sa svojím prístupom snaží eliminovať zneužívanie inštitútu primeraného finančného zadostučinenia v prípadoch, kedy bola náprava zjednaná už vydaním bezdôvodného obohatenia, prípadne vyhlásením úveru za bezúročný a bez poplatkov a rozsah priznaného finančného zadostučinenia považuje za dostačujúci v rozmedzí 50-100 eur.

20. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom bola prítomná žalobkyňa aj právny zástupca. Žalovaný svoju neúčasť písomne ospravedlnil z dôvodu pretrvávajúcich epidemiologických opatrení v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID 19 a z dôvodu hospodárnosti konania. Uviedol, že nemá k dispozícii žiadne ďalšie skutočnosti a dôkazy okrem tých, ktoré uviedol v písomných vyjadreniach v žalobe, na ktorých zotrváva. Žalobu považuje za nedôvodnú, navrhuje ju zamietnuť, pričom dal súhlas na prejednanie sporu a vyhlásenie rozsudku v jeho neprítomnosti, teda nežiadal odročiť pojednávanie. V zmysle § 180 C.s.p. súd pojednával za neprítomnosti žalovaného.

21. Prevedeným dokazovaním, vylúčením žalobkyne, jej právneho zástupcu, za použitia dôkaznej listiny - rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 1Csp/188/2018 súd zistil tento skutkový stav:

22. Prvým výrokom citovaného rozsudku zo dňa 13. 12. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1. 2. 2020 súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o hotovostnom úvere č. 4306073542 zo dňa 18. 6. 2013 uvedená v bode 52. v znení: „Poplatok za službu (zahrnutý v splátke) vo výške 1,49 eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“ Druhým výrokom určil, že úver zo zmluvy o hotovostnom úvere zo dňa 18. 6. 2013 je bezúročný a bezpoplatkový. Tretím úrokom určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 48,36 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 20. 6. 2019 až do zaplatenia a štvrtým výrokom priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania.

23. Z odôvodnenia predmetného rozsudku, tak ako správne uvádza žalobkyňa v odôvodnení žaloby, bolo zistené, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/, j/, f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v dôsledku čoho ju súd v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona vyhlásil za bezúročnú a bez poplatkov. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť. Žalovaný sa teda proti nemu neodvolal. Je doposiaľ platný a účinný. Žalovaný nerozporoval ani povinnosť vydať žalobkyni v rámci uvedeného konania bezdôvodné obohatenie vo výške 48,36 eur, ktoré podľa jeho vyjadrenia a vyjadrenia žalobkyne bolo jej aj vyplatené.

24. Žalobkyňa v účastníckej výpovedi na pojednávaní uviedla, že vzhľadom na jej majetkovú a sociálnu situáciu bola prinútená čerpať tri pôžičky od žalovaného a to v sumách 520,-, 900,- a 1.000,- eur. Jednu pôžičku so zostatkom 200,- eur nemá ešte splatenú. Nakoľko žalovaný od nej požadoval neprimerané úroky a ona je naďalej v zlej finančnej situácii, obrátila sa o pomoc na advokátsku kanceláriu, prostredníctvom ktorej sa domáha zároveň aj vydania finančného zadostučinenia. K tejto žalobe pristúpila hlavne z toho dôvodu, že keď sa dostala s pôžičkami do omeškania, žalovaný sa jej telefonicky vyhrážal, čo bolo pre ňu veľmi deprimujúce. Telefonické vyhrážky a upozornenia pokračujú naďalej, a to už nie zo strany žalovaného, ale spoločnosti EOS, na ktorú žalovaný zrejme svoje pohľadávky postúpil. Vyhrážky spočívajú v tom, že keď dlhuje určitú sumu, tak do budúcnosti má táto suma narásť na dvojnásobok, ktorú bude ona povinná zaplatiť.

25. Z výpovede žalobkyne súd zistil aké sú jej majetkové, sociálne a rodinné pomery. Žalobkyňa je invalidnou dôchodkyňou takmer 10 rokov, mesačne poberá 250,- eur, jej manžel poberá starobný dôchodok vo výške 490,- eur mesačne. S manželom a s dvomi plnoletými deťmi žijú v byte v podnájme. Nevlastnia žiaden nehnuteľný majetok a žalobkyňa neužíva ani motorové vozidlo. Ich deti sú už ekonomicky samostatné, napriek tomu bývajú s nimi v spoločnej domácnosti. Pôžičky, ktoré si od žalovaného v minulosti brala, použila na bežné výdaje, stravu, hygienu a podobne.

26. Právny zástupca žalobkyne s poukazom na jej výpoveď na pojednávaní zdôraznil, že už samotná hrozba ujmy vo výške 700,- eur, ktorú telefonicky prezentuje žalovaný, resp. jeho právny nástupca, odôvodňuje nárok na primerané finančné zadostučinenie, pričom aj samotná výpoveď žalobkyne, ako ďalší vykonaný dôkaz, je dostatočným dôvodom na nárok na vydanie primeraného finančného zadostučinenia, akého sa žalobkyňa v konaní domáha.

27. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

28. Vykonaním dokazovania súd zistil že žaloba čo do nároku je dôvodná . Z dôkazného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1Csp/188/2018, a rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1. 2. 2020 súd vzal za preukázané že tak, ako správne uviedol v odôvodnení žaloby žalobca, súd v predmetnom konaní rozsudkom tunajšieho súdu, vzal za preukázané, že práva žalobcu, ako spotrebiteľa, boli žalovaným porušené. Tento pri poskytovaní úveru žalobcovi postupoval v rozpore s ustanoveniami § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 2 písm. k/, j/, f/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere.

Z uvedeného dôvodu v zmysle ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka bol žalovaný povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 48,36 eur s prísl. a zaplatiť mu trovy konania. V konaní bolo teda jednoznačne a bezpochybne preukázané, že nárok žalobcu čo do základu je plne dôvodný, čo vyplýva z právoplatne rozhodnutej súdnej veci. Nakoľko v danom prípade boli porušené povinnosti dodávateľa a práva spotrebiteľa, žalobca má v zmysle ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. právo na primerané finančné zadosťučinenie.

29. Súd z vykonaného dokazovania a s poukazom na vyššie uvedené závery vzal za preukázané, že obrana žalovaného, v ktorej on tvrdí, že žalobca nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenia zákona mal žalovaný porušiť, je nelogická a nedôvodná, porušenie zákonných ustanovení vyplýva zo záverov z vyššie citovaného rozsudku. Navyše súd má zato, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané aj bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už len samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia práv a povinností viesť k ujme. Predmetný nárok žalobkyni patrí priamo zo zákona, aj keď to nie je akousi „nutnosťou“, čo vyplýva aj z doterajšej súdnej praxe súdov Slovenskej republiky.

30. Žalobkyni vzniká nárok na primerané finančné zadosťučinenie navyše aj z toho dôvodu, že žalovaný, ako vyplýva z citovaného rozsudku, aj reálne inkasoval plnenia, na ktoré nemal právo, pričom mal v úmysle inkasovať až sumu vo výške 1.764,- eur, čo potvrdzuje dôvodnosť hrozacej vyššej ujmy žalobkyne, ktorá jej reálne vznikla, čo svedčí o nepoctivom konaní zo strany žalovaného. Preukázateľne žalovaný vydal žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 48,36 eur a pokiaľ by sa táto nedomáhala vyrieknutia bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, pristúpil by k zinkasovaniu aj zvyšnej sumy, čím by došlo k ďalšej majetkovej ujme na strane žalobkyne. Z jej výpovede súd zistil, že táto bola a ešte aj toho času je zo strany právneho nástupcu žalovaného telefonicky atakovaná k ďalšiemu plneniu, čo jej spôsobuje stres a psychickú traumu.

31. Čo sa týka výšky priznaného plnenia, súd pri hodnotení jej primeranosti vychádzal z už úspešne uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a z intenzity majetkovej a psychickej ujmy spôsobenej žalobkyňou. Pri zohľadnení charakteru porušených povinností dodávateľa majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi v konkrétnom prípade, ako spotrebiteľovi, konaním žalovaného vznikla, súd má zato, že žalobkyňou požadovaná suma vo výške 350,- eur je neadekvátna konkrétnemu prípadu. Za primeranú súd považuje sumu zníženú o 150,- eur, teda v závere priznal žalobkyni finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur, ktorá suma sa javí ako primeraná satisfakcia za konanie žalovaného. K tomu súd uvádza, že primeranosť finančného zadosťučinenia závisí vždy od konkrétnych okolností prípadu, keď v prejednávanej veci súd prihliada okrem iného aj na fakt, že určitou mierou satisfakcie za konanie žalovaného je aj priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Aj keď vznik a charakter ujmy nie je kvalifikačným znakom pre priznanie odškodnenia, je jedným z ukazovateľom smerujúcim k objektívnosti jeho stanovenia. V danom konaní žalovaný uvádzal dôvody spochybňujúce samotný nárok na finančné zadosťučinenie, k jeho výške a primeranosti sa nevyjadroval.

32. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozsudku, teda nároku žalobkyne vyhovel čiastočne a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

33. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Žalobkyňa sa od žalovaného domáhal zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 350,- eur. Bola úspešná čo do nároku, nie však čo do výšky. V danom prípade má súd zato, že výška nároku žalobkyne bola z jej stany požadovaná neprimerane k majetkovej a psychickej ujme, ktorá jej mala byť žalovaným spôsobená. V konaní bola zastúpená právnym zástupcom, súd má zato, že tento už pri podaní žaloby má aj vzhľadom na výsledky doterajšej súdnej praxe v obdobných sporoch prihliadať na primeranosť výšky nároku k spôsobenej ujme, nie požadovať neprimeranú sumu, aby sa takto navyšovala hodnota sporu. Za použitia ustanovení § 255 ods. 1 C.s.p. súd tak, aj keď výška nároku závisela od jeho úvahy, priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa mala čo do výšky nároku úspech v rozsahu 57,14 %, neúspešná bola v rozsahu 42,86 %. Rozdiel úspechu a neúspechu tak tvorí 14,28 %. Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 14,28 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.